

KÖZMŰVELŐDÉSI. TÁRSADALMI. GAZDÁSZATI. IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s rekláméciók a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.

Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hirdetések: négyhasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr. kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

Velünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkedvezményben részesülnek.

Adakozások a lévai főgymnáziumra.

Legújabb adakoztak: Az ipolysági takarékpénztár (Ipolyság) 50 frt, Szivós András bíró (Gr.-Mikola) község részéről 1 frt, saját részéről 20 kr, Eggenhofer S. 50 kr, Hasznos Péter 25 kr, Nagy János (fől.) 10 kr, Nagy András (ifj.) 10 kr, Hanos István 10 kr, Hasznos Márton 12 kr, Simonyi András 25 kr, Belesák Károly 40 frt, Gellér Béla 8 frt, Gabonyi Endre 8 frt. Összesen: 108 frt. 62 kr.

A multhéten kimutatott összeg: 24,622 frt. 75 kr.

Legújabb összeg: 24,731 frt. 37 kr.

Javitó intézetek.

I.

A magyar királyi igazságügyi miniszter az 1878. évi V. büntető törvény 27. §-a rendelkezéséből kifolyólag — mint azt Bars megye alispáni hivatalának 1884. évi október 10-én 10,907. szám alatt kelt kiadványában olvassuk — A s z ó d o n (Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun megyében) egy 80—90 fíu számára berendezett javító intézetet létesített.

Ezen intézetbe — több ily intézet létesítéséig a budapesti ítélő tábla területén lévő összes törvényszéki és közigazgatási hatóságok eszközölhetnek az alapszabályok értelmében beszállítást.

Ezek szerint a javító intézetekbe befogadtatnak.

1. „Oly egyének, akiket az 1878. évi V. t. cz. 49. §-a fogházra ítélte, de éltek huszadik évét még tul nem haladták. 84. §: A ki akkor, midőn a büntetést, vagy vétséget elkövette, életkorának 12-ik évét már túlhaladta, de 16-ik évét még be nem töltötte. Vagy pedig az 1879. XL. t. cz. 19. §: olyan helyeken, a hol javító intézet létezik, három napnál hosszabb elzárásra ítélte egyének, akik életkoruk huszadik évét még nem haladták tul, büntetésüket a javító intézetbe állják ki. 65. és 66. §§-ai: azon helyeken, ahol javító intézet létezik: az életkoruk tizenhatodik évét be nem töltött csavargók, kolduló gyermekek a javító intézetbe szállíttatnak, alkalmazást nyernek.

2. „Gyámhatósági ajánlat alapján oly, az erkölcsi romlásnak indult vagyontalan és életkoruk 18-ik évét még tul nem haladott korú egyének, akiknek szülők elhaltak, vagy hosszabb szabadságvesztéssel járó büntetést szenvednek; vagy akik erkölestelen életmódot folytató szülők, vagy rokonok gondozása alatt állván, ezek által erkölcsükre nézve elbanyagoltatnak.

3. A lehetőséghez képest befogadtatnak, akár az atyai hatalmat gyakorló, akár pedig más illetékes egyének, vagy kormányhatóságilag engedélyezett társulatok kérelmére oly életkoruk 18-ik évét még tul nem haladott korú egyének is, akiknek rossz erkölcsökre való hajlandósága a javító intézetben való neveltetést kívánatosá teszi.

Az első és második pontban említett ifju egyének a javító intézetekben ingyenes neveltetésben részesülnek; a harmadik pontban említettekért azonban, külön rendeletileg meg-alapítandó ellátási díj fizetendő és pedig félévi előleges részletekben.

A hét éven aluli gyermekek a javító intézetekbe egyáltalán nem fogadtatnak be s ugyanott husz évnél idősebbek vissza nem tartatnak. Nem fogadtatnak be továbbá siketek, némák, vagy hülyék.

A befogadás a javító intézetbe igazságügyi-miniszteri engedély alapján történik.

Üdvözljük az igazságügyi kormányának a javító intézetek felállítására tett intézkedéseit; mert hiszen a mi humanus törvényeink ezek nélkül a mi viszonyaink között nem eléggé alkalmasak arra, hogy a társadalmi, erkölcsi rendet előmozdíthassák s fentarthassák; ezek mint a tapasztalás mutatja, nagyon lazulnak, hanyatlanak; tehát, hogy humanus törvényeinknek a kellő értéke meg legyen, okvetlen szükséges az ezen értékre közreműködő tényezőket életbeléptetni.

A testi fenyték eltörlésénél, — mit humanus korunk azon visszaélések folytán, melyek a testi fenyték javíthatási értékét alászállították, foganatba vett, nem gondoskodott mindjárt arról, hogy már most ezt mi helyettesítse; azért támadt az erkölcsök olyatén elvadásása, hogy mindenki sopánkodik fölötte. Örvendünk tehát, hogy végre eljött az ideje annak, hogy a bűn, vétség elhárítására a czélszerű eszközök használata alkalmazásba lép.

A testi fenyték, a botbüntetés kétségkívül inhumanus fenyték s e miatt a mai kor moralistái által egészen elítéltetik; csak hogy ezen a réven szeretnők tudni, hogy mennyivel humanusabb a szabadságvesztés, az elzárási büntetés, mikor oly számtalan eset fordul elő, hogy az illető feyenczek az ez által rájuk háromlott testi fogvatkozások folytán bénákká s a társadalmi életben hasznavehetlenekké válnak?!

Nem akarunk a testi fenyték, a botbüntetés mellett kardoskodni, de az életnek azon tapasztalását, hogy vannak esetek, midőn semmiféle fenytéknek sem lévén javíthatási értéke a botbüntetés ultima ratiójához kénytelenek fordulni a fenyték őrei, talán még sem kellene egészen figyelmen kívül hagyni az illető köröknek.

Na, de ezt a törvény tiltja, tehát ennek rendelkezései kell, hogy mindannyiunknak zsinórmértékül szolgáljanak és a megromlott ember javítását keressük azon az uton, melyet a törvény kijelölt s ez: a javító intézetek felállításá.

A nemzeti vagyonosodás érdekében.

Uj-Bars, 1884. novemberhő 24.

Engedje meg igen tisztelt Szerkesztő ur, hogy becses lapjában, hivatalfannal, talán nem elég világos szavakban, sőt egy, nem is új eszmét felvehessek.

Minden embernek kötelessége saját s e közjó érdekében megtakarított vagyonával észszerűen banni, hogy a gyarapodás által a nemzeti, közvagyon emeléséhez hozzájáruljon.

Igen helyesen, a törvény kényszer-hatalma van kiltásba helyezve, hogy az oktalan pazarló, iszákos, romlott idegzetű ember saját s a közjó érdekében vagyonát el ne tékozzalassa; nehogy támasz nélkül maradván, ellátása, vagy utódainak fentartása a közvagyon kárára essék.

A társadalomnak s így a törvényhozó testületnek is joga, sőt kötelessége ily szempontból is segítségére lenni a józan törekvéseknek, a vagyon megtartásának; noha ily esetekben a vagyon nem vesz el, csak gazdát cserél, ép ugy, mint a kis birtok, mely nagyobb földbirtok által beolvastatván, érték-egyesülés által a közvagyon csorbát nem szenved; mégis erkölcsi hatását a munkaerő s a nemzeti létszám emelésére nézve senki kétségbe nem vonhatja.

Van azonban a munka és szorgalom gyümölcsének az idegen kezekbe való átvándorlásán kívül egy mélyebb örvénye: s ez a megsemmisülés.

Megyekünk buzgó alispánjának jelentései a tüzesetekről minden gondolkodó főt meggyőzhetnek arról, hogy nálunk is mily nagy arányokat ölt a vagyon-

megsemmisülés a tüzvészek romboló ereje által. Szeptember-, október hónapokban is közel 34 ezer frt. értékű vagyon égett porrá.

Ha csak az egy évi tüzesetekből felmerült károkat vesszük is figyelembe, Bars megye határán legalább 100,000 frt semmisül meg; a károsultaknak segélyzése, a biztosító társulatokhoz biztosító díjakban apródonként összehordott s ezekből kártérítésben visszahároló csekély összegek nem teszik jóvá a szenvedett veszteségeket.

Saját tapasztalatomból mondhatom, ki a közel multban történt tüzvészelynek nyomorait szenvedem, hogy embertársaink jóakarata s a biztosító társulatok hozzájárulása erkölcsi megnyugvás inkább, mint a kárnak megtérítése.

A tűz által megemésztett vagyon örökre elveszett; az elégett anyag s az építkezésre fordított munka visszafordíthatlan.

A nemzeti vagyonnak megmentésére nem csekély szolgáltatást tenne azon törekvés, mely oda irányulna, hogy egyrészt éghető vagyonunk kártérítése általános biztosítassék, másrészt módot nyujtana lakházainkat, hol életünk feltételei koncentrálnak, tűzmentesen, éghetlen anyagból építeni.

Szerény véleményem szerint megyénk törvényhatósága fontolóra vehetné ez ügyet; s amint egyes városokban a fa, vagy cserép-zsindelyre való építkezés városi szabályrendeletekből kifolyólag kötelezővé van téve: vajjon ily módon nem lehetne-e kezdetét venni, alapját vetni meg Barsvármegyében a kő és éghető agyag-termő vidéken egy oly építkezési modorának, mely a tűz megmérhetlen kártételeit enyhítené?

Ujbari.*)

*) Örömmel üdvözljük; vajha sikerülne megyénk szakértőinek a felvetett kérdést csak részben is megoldani; korunk szellem-alkotásaira bizony homály marad, hogy még egy irányban óriási léptekkel haladunk a tökéletesedés felé: a tűz romboló hatalma ellen, legalább ez ideig, biztos óvszerrel nem rendelkezünk. — Mi ezen eszmét az 1882. évi évfolyamunknak 15-ik számában már felvetettünk; s becses sorai arra engednek következtetni, hogy az eszmével már többen is foglalkoznak; végre majd csak felmerül egy praktikus tanács, mely a kérdés megoldásához közelebb vezérel — Szerk.

A lefolyt tanév történetéből.

— Ujfalussy Sándortól —

Azt tartom — sok nagy ember után menve — hogy a mely országnak közoktatásügye, nevelésügye gyarapodik, az szebb jövőnek néz eléje. Bármint remítgessenek bennünket az ellenzéki lapok hazánk állapotainak komor festésével: szavaik élet s hitelét önmaguk támadják meg első sorban, mert tanügyünk fejlődését beismerik. Így aztán majd csak gyűjtünk erőt eszközöket egyéb bajaink elhárítására.

Egyetemeink immár bátran versenyeznek a külföldiekkel. Biztos alapon állanak, folyton emelkednek s így e téren nagyobb szabású változtatás épen nem szükséges. Pár tanszék felállításán, némely kisebb építkezésen kívül nem is történt itt valami kiválóbb dolog, minthogy a műegyetem új palotát nyert. — A harmadik, magyar egyetem létrehozása csak időkérdése, a mennyiben az időtől várják a reá szükséges — pénzt.

A festészeti mesteriskola állandó helyisége kész. Az alap hát megvan.

A katonai intézetek köréből nevezetes, hogy a es. és kir. hadügyminiszterium az idén adott először nyilvános és részletes jelentést a vezetése alatt álló katonai nevelő és képzőintézetekről. Innen tudjuk, hogy hazánkban közös katonai felsőbb iskola nincs; kadétiskola van Budapesten, Nagyszébenben, Pozsonyban és Temesvárodt; alreáliskola van Kassán, Kőszegen és Kismartonban; katonatisztek leányait képző intézet van Sopronban. Az alreáliskolába felvételhez felvételi vizsgát kell tenni anyanyelven; felvehető, ki 12 éves, ép testű s népiskolát végzett. A soproni leányintézetbe 6—13 éves leányokat vesznek fel csak. Mindenütt előnyben vannak a katonák, az udvari s állami hivatalnokok gyermekei; bejáró növendék senki sem lehet. — A magyar katonatisztek képzését czélzó állami alapítványokra volt ugyan folyamodó elég; de különben magyar ifjaknak nem nagyon sietnek erre a pályára. — A katonarvosok számának csekélyége többször szóba kerül; miként javítanak e bajon, még nem lehet tudni.

A középiskolák most lettek szervezve az új törvény értelmében. Az ország e tekintetben 12 tankerületre osztott ugyanígy főigazgatóval. A gimnáziumok s reáliskolák új tanterve, az érettségi vizsgálatok szabályzata elkészült. Utasítás adatott ki a főigazgatók részére, továbbá a felekezeti iskolák látogatására, ellenőrzésére nézve. Ezzel középiskoláink újjászervezése be van fejezve. Megemlíthetjük itt, hogy az orsz. ref. konvent statutumaival bőlesen összeegyeztette a középtanodai törvényt s nem állta útját annak sem, hogy a ref. felekezeti középiskolák az állam segélyét igénybe vehessék; így aztán néhány ref. gimnázium már eddig is elfogadta az áll. segélyt, mi által előhaladásának, jobb létének veté meg alapját. — Az erdélyi r. kath. status valamint a nemzetiségek nagyrésze az egyh. autonómia köpenye alatt sikra szálltak a közép. törvény rendelkezései ellen, de — eredménytelenül; a mi magyar állami szempontból teljesen rendjén van. — Mielőtt tovább mennénk, említsük meg, hogy a nagyszabeni áll. jogakadémia megszüntetett jobbra bizonyos nemzetiségi üzelmek miatt; a szászok pedig a magyar nyelvet illetőleg némi kedvezményben részesültek. Végül emlékezzünk meg arról, hogy a közokt. miniszteriumban ez ügyek vezetésére, Szász Károly eltávozása után, dr. Berzeviczy Albert nevezetett ki, amikor az ügyosztály hatásköre némileg ki lett bővítve.

A felsőbb leányiskolák terén megemlítendő Trefort azon levele, melyet Berecz Antalhoz írt. Ebben ajánlja a közgazdaságtan tanítását s kéri czimzettet, találjon embert, ki e czélra tankönyvet írjon.

A zenei szakoktatás ügyében nagy port vert föl Bartay Edének a nemzeti zenéigazgató-választmánya által elfogadott indítványa, mely szerént zenetanári s egyházi éneklés képezde volna fölállítandó. Ebből alig lesz valami; a polg. isk. tanítóképezdeben zenetanárok, a tanítóképezdekben „éneklészek“ (bocsáss meg óh, magyar!) kellő oktatást nyernek; különösen ez utóbbiak, a kántorok anyagi díjazása nem érdemel és nem is kíván magasabb fokú kiképezést.

(Folytatása köv.)

Különfélék.

— A földiek magyarosodása érdekében Privigye értelmisége is megteszi kötelességet; társulat alakult ugyanis e városka kebelében, mely időnként felolvasási, zene- s dalestélyeket, vagy műkedvelői színelőadásokat rendez a magyar nyelv és szellem terjesztésére és megszilárdítására. F. hó 22-én volt az első jótékony célú előadás a kaszinó helyiségében. Két vigjáték került színre: egy francia: „A rabló-gyilkos“ és egy magyar „Sziget a szárazon“ címűek. Mindkét darabot Lujják Antal ügyvéd, a kaszinó igazgatója, rendezte és pedig kitűnően. A két darab ügyesen volt választva és a műkedvelők szerepüket jól fogták föl és szabatosan játszották. Mindkét darab folyvást derült és vighangulatban tartotta a közönséget, miért is a há-

lás közönség tetszését többszöri zajos tapssal nyilvánította. Az első darabban Filo Juliska k. a. Ruzsicska József ur, Böhmer Antónia k. a. (Pozsonyból), Ordódy Bertalan ur, a második darabban Simonyi Ferecz uron kívül ugyancsak a főt említett hölgyek és urak szerepeltek. A szereplők mindkét darabban szabatosan játszottak. Az előadáson igen díszes közönség vett részt. Ott láttuk a város színe-javát, sőt a vidékről is többben voltak. A színi előadást kadélyes táncmulatság követte. — r. t.

— A hajtóvadászatok, a korán beállott hideg folytán s a hóborított területeken folyamatban vannak. — Az idej vadállomány általában gazdagnak mondható. — Vidékünkön a zelizó uradalom kezdte meg a vadászokat, melyek f. hó 16—21-ig tartattak. Az öt napig tartó vadászat alatt 2607 drb. vad esett; és pedig 1038 nyúl, 1205 fácán, 75 fogoly, 5 róka, 11 külvad. 1 vadmaeska. — Az őzállományból ez évben 44 őzbakot ejtettek. — A lévai uradalomban még folyamatban vannak a vadászatok, melynek vadállománya szintén kedvezőbb az előző évinél; eredményét a vadászatok befejezése után adni fogjuk. — A sárói uradalom tegnagelött tartá egyik érdekesebb hajtóvadászátát.

— A koresolyázók száma Léván évről-évre szaporodik; s mint a libuskák s vadkaesák a vizet, keressük a jeget a város határában szanaszté. Szerencse, hogy a rétek itt is, ott is adnak egy kis abrosz nagyságu tért, ahol összejöhethünk szidni-szapulyni a lévai koresolyázó fiatalembereket, hogy nem tudnak teremteni egy alkalmas jégpályát. Aláírás útján talán könnyen össze lehetne hozni olyan összeget, a melyből egy darab bér földet eláraszthatnánk vízzel s ezt sepergetve alkalmas pályának tarthatnánk fenn. Nagyon hosszú lesz a tél és sok kellemes szórakozást szerezhetnénk magunknak. Fogjunk a pálya elkészítéséhez! — Sz. M. — (A koresolyázók érdekében sokszor vetünk már buzdító nyilatkozatokat, de mindannyiszor eredménytelenül hoztuk azt a nyilvánosság elé; úgy látszik a kezdeményezés érdem-koszoruját a szerénység tiltja felemelni. — Pedig valakit fel kell azzal díszíteni. Nyujtsuk azt egy oly férfinak, ki a koresolyázóknak már évek óta kedélyes vezéregyénisége, ki buzgó tette-kész. jó tulajdonainál fogva több nemes ügynek adott már életet. Hívjuk fel P a z á r Károly urat, az önkényes tüzoitőegylet fáradhatlan főparancsnokát, hogy szíveskedjék ez ügyben egyeseket maga köré gyűjteni s e nemes szórakozás előmozdítására a körülményekhez képest jóakarata munkásságát latbavetni. — Szerk.)

— Az ipolysági képviselőválasztás ellen elrendelt vizsgálat Szilágyi Virgil org. gyűlési képviselő által 17—21 között ejtetett meg. Ipolyságról azon értesítést vettük a vizsgálatra vonatkozólag, hogy Szilágyi a kiküldő bizottság végzésének eleget nem tett, amennyiben az öt pontban körvonalzott visszaélésekre nézve nem foganatosította a vizsgálati határozatokat. — Szóval ellenzéki körökbea megnyugvást nem szült eljárása s így várhatni, hogy a VIII. bíráló bizottság esetleg pótvizsgálatot rendel el; vagy az or-

szággyűlésen még az ipolysági választás tapétra kerül. — S. B.

— Kürthy Emil, a „Magyar ifjuság“ szerkesztője, az irodalom terén oly szép névvel dicsekvő megyénk fia az ifjusági irodalmunkat Meyne-Reid kapitány „A skalp-vadászok“ című híres amerikai regényének fordításával gazdagította; a mű 205 lapra terjed, számos csinos képpel díszítve, izléses kiállításban jelent meg, mely a serdültebb ifjuságnak — mint gazdagabb élvezetet nyújtó olvasmány — kedves karácsonyi ajándéknak szolgálhat. — Ára 3 frt.

— A Görgey rehabilitációja érdekében sokat emlegetett nyilatkozat átadatott a nyilvánosságnak; 207. jobbra kiváló és tekintélyes aláíró szól a sikra s kijelenti: „hogy Görgey Arthur erkölcsi meggyőződésünk szerint a legsúlyosabb helyzetekben is egyaránt és mindvégig híven, tiszta szándékkal és becsületesen szolgálta a hazát.“ — Az aláírások között van 2 tábornok, 12 ezredes, 11 alezredes, számos törzstiszt, hadbíró, tábori lelkész, és segédtsz. A nyilatkozat nagy erkölcsi bátorságról tanuskodik, mely egy 36-év óta megizmosított közvélemény megdöntésére akar befolyást gyakorolni. — Ez ügyben ítéletet mondani nem lehet feladatunk; majd kimondja az ítéletet a történelem, mely a felmerült tényezőkkel hidegen számol s melyre sem a közvélemény, sem a kiállított nyilatkozatok befolyást gyakorolni nem fognak.

— Kosztolna falu (Trencsénmegyében) teljesen leégett a napokban. A tűz egy öreg asszony vigyázatlanságából támadt, s fölemésztett csakhamar minden épületet, leszámítva Roskoványi püspök kis kastélyát. A tűzvész alatt egy Jurázák nevű öregasszony, a ki égő házából ki akarta menteni holmijait, nem tudott többé kimenekülni s belégett. A falu házaiból csak nagyon kevés volt biztosítva, s a szerencsétlenek a legnagyobb nyomor küszöbén állanak. Roskoványi püspök különben már osztatott ki közöttük segélyt, s a vármegye kamatnélküli kölcsönökkel fogja lehetővé tenni, hogy a falut újra fölépíthessék.

— Róvid hírek. — Időjárás: A jövőhözre többnyire változó, kissé enyhébb, szélesebb időt várhatni, helyenként csapadékkal. — Az orosz-czárt, mint a Pall-Mall-Gazetta írja, megmérgezték; a rögtön alkalmazott orvosi segély elhárította ugyan a hirtelen halált, de állítólag a czár állapota aggasztó; a legrosszabbtól lebet tartani. — A stefáni színház vasárnap virradóra porrá égett, a színház biztosítva nem volt az igazgató kárja óriási. — A földhitelintézet. elnökévé az elbunyit Lónyai helyére, nem Szechényit, hanem nagyon valószínű, hogy Horváth Boldizsárt az intézet egykori jogügyek vezetőjét egyhangulag fogják megválasztani. — Az esztergomi hajóhidat a szerdavidradóra beállt hideg miatt kiszétké. Jó időre istenbózzádot mondhatunk tehát a szegény-gazdag Esztergomnak, melylyel vagy 4—5 hónapig csak madártávtól beszélhetünk. — A nagyszabeni Friedenvanger család gyilkosai: Marlin Róbert és Kleberg Antal f. hó 27-én kötél általi halálra ítéltetiek. — Elszler Fanny a 30—40-es évek világhírű táncosnöje a napokban hunyt el Bécs-

Tárcza.

Tárcza-levél.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becses lapjának 48-ik számában egy tárczacikket olvastam, mely Mácsai Lukács urnak a lévai kaszinó-egyesület 25 éves jubileuma alkalmából felolvasott korrájából közöl pár érdekes részlete. Midőn én, mint néhai Rác Lipót fia tekintetességedet felkérném arra, miszerént ezen korráj egy példányát részemre emléktül megküldeni sziveskedjék, egyúttal azon óhajomnak adok kifejezést, miszerént ezen műjelen szerzőjének, Mácsai Lukács urnak, azon baráti megemlékezéséért, melylyel néhai Rác Lipót, szeretett édes atyámnak az emlékezetes lévai népgyűlés alkalmával a szabadságharc érdekében történt fellépését felemlíteni sziveskedett, hálás szívből jövő köszönetemet ezen nyílt levelem közzététele útján tudomására hozni sziveskedjék.

Mint hogy pedig a fentírtett közleményből örömmel győződtem meg arról, miszerént korán elbunyit szeretett édes atyám emlékezete, daczára a hosszú időnek, még mindig kedvesen és élénken él egykori barátai lelkében, — szabadon ez alkalmat megragadnom arra, hogy szeretett édes atyám életének azon időszakát, mely Léváról, kedves emlékü szülővárosától történt elszakadása óta egészen a múlt 1883. év május havában magdöböntő hirtelenséggel bekövetkezett haláláig folyt le, becses lapja keretén rövid vonásokban ismertessem, — némi szolgálatot vélvén azzal tehetni ottani barátainak, és talán annak az utókornak is, mely ama esodával határos küzdelmek minden csekély mozzanatát is bizonyára még sokáig meleg érdeklődéssel hallgandja és őseihez méltó nagy tettek, az anyagiassal elvekkelt kor szüklát-határu légkörében sem tért, sem alkalmat nem lévén, — velem együtt kész örömmel melengeti keblét a dicső emlékü mult gyújtó jelenetén.

1848. évi július havában mondotta el szeretett édes atyám, ama lelkesedett szavakat Léván, szülővárosában, azon az emlékezetes népgyűlésen, és az alig 22 éves ifju okleveles ügyvéd, ki egy szegény sorsu, nemesi származásu: lévai család tagja és akkor már Léva város közszeretete és tisztelete által választ-

tott telekkönyvi bírója és számvevője, ott hagyva kecségető állását, szülőföldjét, és özvegy édes anyját: sietett a hirtelen megalakult „Bársi zászlóalj“ első önkénytese lenni.

E zászlóaljjal hagyta el szülővárosát és azóta nem jutott többé, bár mint vágyott is szíve — oda vissza.

A barsi zászlóalj önkényteseivel Komáromba ment és ott ajánlották fel e lelkes ifjak a haza oltárára életüket és vértüket, ott lettek beosztva a rendes ezredek keretébe és így jutott apám is a 17-ik gyalog zászlóaljba, mint közlegény. Mint közhonvéd szolgálta a hazát egészen decemberhó 20-ig, a mikor is hadnagygyá és segédtsz. lett kinevezve.

Mint segédtsz. Batori Schultz Bódog, a maig is élő veterán tábornok, akkor még vakmerőségéről és oroszlan-bátorságáról híres ifju őrnagy mellé lett beosztva és azontul egész a szabadságharc lezajlásáig hű társa volt annak.

Nem egy kitűnő fegyvertényét, nem egy vakmerő hadi esinyjét beszélte el szeretett atyám vitéz tábornokának, a ki őt, mint barátját és hű fegyvertársát bizalma jelével nem egyszer tisztelte meg, — és én mindenkor a legmelegebb érdeklődéssel csüngtem ajkán és fáradhatlan voltam hallgatásában, midőn előhaladt kora daczára is, még mindig ifjui hévvel adta elő ama dicső és szép napok eseményeit.

Leírta gyakran előttem a csatákat, melyekben részt vett. Végig küzdötte a szolnoki, a bicskei, az isaszegi, a gödöllői, váci és sallói ütközeteket, — és bár ama lévai első fellépéséből következtetve, hihetőleg nem kevesebb lelkesedéssel védte azontul is hazája ügyét, egyetlen, balkeze csuklóján szenvedett dárdszuráson kívül, több sebet nem kapott. De végig szenvedte aztán mindazt a kínt, mit a galád üldöztetés a nyomor és viszontagsággal küzdő bujdosókra több mint egy éven által mért. Végig szenvedte azt, mihez képest a csaták vihara, a sebhelyek égető tüze csak gyermekjáték volt azoknak a hősöknek, kiknek kinosabb volt elviselni a haza szent ügyének gyászos bukását és hősi feláldozásuknak rut üldöztetését, mint lett volna ott a küzdőterén a hősi halál, győzelemért.

A gyászos emlékü világsi fegyverletétel ténye után, melyet ezer, a maihoz hasonló nyilatkozók szavára sem fog a nemzet az árulónak soha elfeledni, — apám Arad várában lett elzárva, sikerült azonban onnan néhány társával megmenekülnie, és eladott lovai árából fedezvén szükségleteit több hétig bujdosolt

míg végre József főherczeg aradmegyei kis-jenői uradalmának Králicz nevű tisztartója, őt fia mellé fogadta nevelőül.

E becsületes szívű, igaz hazafias érzelmű magyar ember házában biztos menhelyre talált több hónapig, anélkül, hogy valaki is megkérdezte volna: honnét jött? . . . Kicsoda? . . . Midőn beléptem hozzá — így beszélte jó apám, csak annyit mondtam: „nevem Virág Benedek, diplomatikus ügyvéd vagyok, — de bizonyítani mit sem tudok.“ És a nemes szívű gazda nem is kérdezett többet, hanem menhelyet adott a földönfutónak, ki hazátlanná lett a küzdelemben hazájáért.

Biztos, nyugodalmas helyét azonban csakhamar elhagyta, — egyrészt, mert a nevelői állást nem találta jogi képzettsége és az egykor már betöltött tiszteletteljes, állás-szulte ambícióival összeegyeztethetőnek, — másrészt, mert vontá őt az a vágy, az a szívéből soha ki nem halt ragaszkodás szülőföldjére vissza.

Elindult tehát és bujdosolva jutott Hontmegyébe, hol az akkor ott tartózkodó Rác Mihály bátyjánál állapodott meg, hogy pár nap mulva Lévára indulhasson.

Azonban tervében megakadályozta a magyar haza keblén akkor főregként ragódó rút árulás keze és híret vevén, hogy Ipolyságról zsandárok küldettek ki elfogatására, visszamenekült az alföldre, hol a csak ritkán népesített végtelen róna szét-szórt tanyáin biztosabb menedéket remél taláthatni.

Ez alkalommal a Batori Schultz Bódogtól kapott s becses emlékü őrzött két értékes veretű török pisztolyát Ganád körül biztosbb menekedbetés céljából az Ipolyba dobta és e kedvencz tárgyait sokszor emlegette, fájlalván elvesztüket, előttem.

Az alföldön bujdosolva, Békés-Gyulára jutott, a hol is, barátai által bizonyára ösmert határtalan nyílt szívűségével az ottani es. kir. megye-törvényzék akkori elnökénél magát följelentette, kérvén őt, hogy vagy adjon neki képezettségéhez mért jogi állást, vagy ám ha tetszik, adja őt át a zsandároknak.

És a Bach kormányhivatalnok, ki különben tős-gyökeres magyareMBER volt — neve nem jut eszembe — elképedve a vakmerőségen, de egyszersmind meghatva a váratlan bizalom és őszinteség által, őt valóban kinevezette az elnöklete alatti gyulai törvényzékhez rendes fizetéses . . . írnokká.

Soha még állás jobban nem örvendeztetett meg

ben, szülővárosában. T e r e z nővére, ki vele egyenlő ügyes táncos és egyenlő szépségű volt s ki morga natus házasságban élt A l b r e c h t porosz herceggel, 10 évvel előbb sirba szállt. — **Schlauch** szatmári püspök a Szent László társulat elnöki székéből azon nézetnek adott kifejezést, hogy az állapotok és alapítványok ki-veendők volna a vallás-központ ügyminiszter kezéből. — Párizsban vasárnap 4000 foglalkozás nélküli munkás összejött s végzésileg kimondták: „Tekintve, hogy a töke uszorások kezében van, kik a munkás termelésnek eredményét elverik; hogy az egyéni tulajdon gát a munkásokra: a nov. 23-án összegyűlt forradalmi szociálista munkások azt követelik, hogy magától a kormánytól többet sem szabad követelni, s hogy e munkáspártnak az adott pillanatban fegyveres kézzel kell jogait kivívnia.” — A vác-balassa-gyarmati vasút kiépítésére a gróf Z i c h y f i e le uradalmi jószágigazgatóság legújában 60,000 frtot irt alá. Most már az építési költséghez csak még 75,000 frt. szükségeltetik. — A képviselőház jegyzőjévé Berzevicsy Albert helyére S z a t h m á r y György lett megválasztva. — Dohány termésünk. Hazánkban 1883-ban 95,649 kataszt. holdon termelt 47,299,318 kilogramm dohány. — A dohánymonopolium 1883-ban 40,955,294 frt. 64 1/2 bevételt adott a kincstár számára; ebből kiadás 20,935,892 frt. 95 1/2 kr., tiszta jövedelem tehát 20,010,826 frt. 69 kr. — A király himnus szövegének megírására 100 drb. arany pályadíjt tűzött ki a z o r s z. d a l á r e g y e s ü l e t; a pályázat eszköz- lésére a beérkező darabok bírálására a magyar tudományos akadémiát kérte fel az egyesület. — A ber- lini egyetem egyik hallgatója, egy fiatal vegyész, kérelmet intézett a német főváros utzatizsztatási bizott- ságához az iránt, hogy vegyék őt fel az éjjeli utza- sörök közé. kérelmében megemlíti, hogy ő sokkal büszkébb, sem hogy kegy-adományt fogadna el, mint hogy másképp megélni és tanulni nem tud, intézi ké- relmét a bizottsághoz. Együttal tanáraól kitérő bizo- nyítványokat esatolt be, melyek tekintetbe vételével a kért foglalkozásra csakugyan alkalmazták, s az egyetemi hallgató valóban sörpi éjjente Berlin utzáit.

Apróságok.

A latin tudomány. — „Tud ön latinul?” — Oh igen. — „Da mihi decem florenos.” — „Bocsánat, tévedtem, latinul őseim nyelvén, azzal különben hiába beszélne, annak úgy sincs pénze.”

J a d o ö r ö m e. Megházasodott a tótleány s leírhatlan volt öröme, midőn kezeibe vehette az újszülött fiaeskáját; mélyen szemébe nézett a rajkónak s e szó-ra fakadt: „Ó moja dusa, moja dusa, hát te fogsz nekem 20 év múlva pálinkát fizetni.”

LEVELEZÉS.

Tekintetes Szerkesztő ur!

N. Surány 1884.

Azon óriási pusztításról, mely nálunk f. hó. 21-én dult, hí képet nyújtani képtelen vagyok; mégis rövid- den vázoló a szerencsétlenséget e lapok olvasói előtt: Surány híres czukorgyára a tűz iszonyu ereje által részben megsemmisült.

beszélte jó apám — mint ez, mert ismét hivatásom légkörében mozoghattam.

Végre tisztelni kezdett a láthatár, — kiengedt a bosszú és gyűlölet zord tele és azok, kiknek nevét Európa — egész világ bámulattal és kalaplevéve emlegette, — kiknek nevét örök halálával foglalja imába az őseire méltó lenni akaró utókor, s minden igaz magyar büszkén emlegeti, — azoknak megengedett végre, hogy neveiket emelt fölvel ejthessék ki és ne kelljen többé eltitkolni az azt — miért babér koszorút érdemeltek volna, hogy küzdöttek a szent szabadságért és hazájukért! . . .

Ekkor Budapestre utazott apám és német nyelv- ven ismételte a már egyszer letett ügyvédi vizgát, melyről kiállított oklevelét a szadságharc mozgalmi alatti elvesztette — és ugyancsak a nevezett törvény- széki elnök támogatása folytán előbb Szarvasra, majd Gyulára lett kinevezve ügyvédül.

Békés-Gyulán csakhamar jónévre és terjedelmes ügyköre által tisztas vagyona tett szert és családot alapítván, ott állandóan megtelepedett.

Onnan csak rövid időre Budapestre, majd Békés- Csabára, míg végre Csorvási birtokára vonult, a hol a mult 1883-ik év tavaszán élete 57-ik évében hirtelen szélhűdés folytán elhunyt.

Életében számtalanszor említette előttem szülő városát és elhagyott barátait, és mindannyiszor fájda- lommal mondotta, mily nehezére esik, hogy viszont nem láthatja őket, amiben megakadályozta előbb a sors — majd a számos tagu család és birtoka kezelésének gondjai. De midőn én jogi pályámat végez- tem, sietett az első alkalmat megragadni, hogy leg- alább engem — fiát — küldhesse szeretett felföldjének üdvözlétére, mi egyik indoka volt annak, hogy ide Ipolyságra jutottam jó apámnak egyik személyes, régi ömerője. H e d e r v á r y Antal ügyvéd oldalához.

Ennyi az, mit szeretett jó apám elbeszélései után, egy volt honvéd a barsi zászlóalj egy volt köz- vitéze és a magyar szabadságharc egyik jelentékeny bár, de lelkes szívű bajnokának életéről mondhatok. Szolgáljon ez tájékozással azoknak, kik szívesek voltak első fellépésének emlékét barátai emlékeztetükben fel- melegíteni, — nekem pedig bizonyára édes — boldogító kötelesség volt szeretett jó apám emlékének e sorokat és az emlékeztet könyveit szentelni.

Ipolyságon, 1884. évi november 26-án.

Dr. Rác Imre.

A tűz pénteken délben egy órákor tűtött ki a szürő toronyban. A munkások épen déli pihenőt tar- tották, midőn a torony ablakából kitoluló füstöt ész- revették. Pár pillanat múlva a gyár összes helyiségeit bejárta a tűzárma. Eleintén a tüzet elfojtathatni véltek, de csakhamar meggyőződtek ennek lehetetlenségéről. A munkások, kiknek nagyobb része az ebéd miatt nem volt az épületben, idejekorán menekültek.

Rövid negyedóra múlva az egész óriási épület felső része lángokban állott; a hivatalnokok, a gyári igazgató, az itt időző hatvani Deutsch József és az állomási főnök tapintatos vezetése alatt a gyári mun- kások az égő épületből nagy mennyiségű kész czukrot megmentettek. A készletek nagyobb része természet- esen a szárító helyiségekben vészett.

Meglepően borzasztó látványt nyújtott a láng- tengerbe borult óriási épület. Az iszonyu füst mögött a fényesen ragyogó nap tüzes golyó gyanánt tűnt föl. Recsegés, ropogás, tűzoltók vészkiáltásai, a lakosok só- pánkodásaival vegyülve, borzasztó zajt idéztek elő. Két óratól kezdve minden figyelem a nyerseczukor-gyár megmentésére irányult, mely közel van a finomítóhoz, és ez különösen a surányi tűzoltók és gyári munkások önfeláldozó munkássága folytán sikerült is. Három ó- rakor a finomító alsó boltzata leszakadt. Ezt követte egyik zuhanás a másik után, magával ragadva gépe- ket, fölszerelést.

Remélik, hogy a nyerseczukorgyár főmállása mel- let a finomítót újra fölépítetik, minthogy a czukortüz- let jelenlegi kedvezőtlen állapota miatt egyedül ez volt jövedelmező.

A tűz oka ismeretlen. Azt hiszik, hogy egy munkás déli távozása alatt még a gyárban pipára gyújtván, e könnyelműségével idézte elő a tüzet.

A kár az egy milliót jóval fölülmulja. A raktárak, melyek óriási értékű czukrot foglalnak magukban, épen maradtak.

Megemlítendő, hogy 13 évvel ezelőtt, december elsején, a finomító már egy izben leégett, még pedig szintén pénteki napon.

Reiner G.

Irodalom és művészet.

Jókai legújabb regényeinek füzetes kiadásából a 15—18 füzetek jelentek meg Révai testvérek kiadá- sában, Budapest. A löcsei fehér asszony érdekfeszítő regényét tartalmazzák e füzetek, melyeknek megje- lenését alig birjuk bevárni. Ami Jókai írásában szép, gyönyörű, érdekes, vonzó, az ebben a regényben is egyesítve van. Karácsonyra talán már az egész öt kö- tetes mű készen lesz és ha téli estéken egyebet nem teszünk, mint hogy újra meg újra elővassuk az egész regényt, az ily módon szerzett élvezet létszerte annyi pénzzel sincs drágán megfizetve. Jókai regényeinek e füzetes kiadását mindenki megszerezheti, hiszen a ki- adóknak e vállalat megindításával ép az volt fő czél- jük, hogy korszerű írók műveit mindenki birja, a ki Jókai iránt érdeklődik. Olyan ember pedig nincs Ma- gyarszágon, aki iránta nem érdeklődne. Az egyes füzetek ára csak 30 kr.

A „Pesti Napló“ új előfizetési felhívása, melyet közelebb közlünk, kellemes meglepedésben fogja ré- szesíteni az olvasó közönséget. A „Pesti Napló“ ugyanis állandósítja nagy vasárnapi mellékletét, melyet néhány hét óta hoz, s mely a legkitünőbb írók- tól az érdekes tárcacikketek egész sorozatát tartal- mazza. Ezenkívül még azon nagy kedvezmény is jut a „Pesti Napló“ előfizetőinek, hogy a „Ma g y a r B a z á r“ című legnagyobb terjedelmű, legterjedtebb magyar szépirodalmi és divatlapot, mely gazdag min- tái s divatképeivel fogva a háztartásokban majdnem nélkülözhetetlen, fele áron rendelhetik meg. Megvagyunk győződve hogy e jelentékeny kedvezmények is hozzá járulnak majd a rendkívül nagy olvasóközön- ség megszilárdításához, melynek a „Pesti Napló.“ ha- zánkunk a legrégebb napilapja, örvendhet.

Az „Ország-Világ“ 47-ik száma a szokott válto- zatos, érdekes, ami fő: értékes tartalommal jelent meg. Ismételten ajánljuk e kitünően szerkesztett, gazdagon illusztrált vállalatot t. olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára 1884. január — decemberre 8 frt, július — de- cemberre 5 frt, okt — decemberre 2 frt 50 kr. Egy füzet ára 40 kr., egy szám 20, kapható a könyv és hírlapárusoknál, valamint az „Ország-Világ kiadóhiva- talában (Budapest, Granatos-utca 6. szám.)

A Gondozó szépirodalmi hetilap S z é k e l y Aladár tapintatos szerkesztése mellett 10-ik számában is érdekes programmal lép a nagy közönség elé. Mik- sáthtól, Kazar Emiltől, P. Szathmárytól, Thuróczy Endrétől, Margitaytól, Sziklay Jánostól hoz igen ér- dekes irodalmi termékeket. A hetenként 3-ivnyi tar- talommal megjelenő lap ára egész évre 6 frt. negyed- évre 1 frt. 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest dob-utca 14. — Megérdemli a közönség pártolását.

A Magyar Ifjúság-ból, R é v a i t e s t v é r e k kiadásában megjelenő és K ú r h y Emil által kiváló szakértelemmel szerkesztett e kitünő ifjúsági folyó- iratból, melyről minden alkalommal örömmel emlék- szünk meg, most kaptuk a 17—22. füzeteket. Az iro- dalom jelesei közül, a derék szerkesztő körül csoportosul- tak: Jókai, Miksáth Kálmán, Mayer Miksa, P. Szathmáry Károly stb. A „Magyar Ifjúság“ nemcsak szükségét pótló vállalat, de minden izében nemes, bazafias olvasmány. — Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt. 50 kr. és legczélszerűbb ezt egyenesen a kiadóhoz, R é v a i t e s t v é r e k h e z küldeni. (Budapest, váci-utca 11.) — Karácsonyi ajándékul kedvesebbet czélszerűbbet alig nyújthatunk ifjainknak. — Ajánljuk a szülők és nevelők figyelmébe.

Páristól — Szamarkandig. Ujjfalviné Bourdon Máriának, a kitartó utazó s szellemes írónő e jeles művének befejező füzeteit (17—21) kül- dötték be hozzánk Révai testvérek, a mű kiadó Bu- dapestre. A mi oly kevés múnél sikerül, hogy elejé- től mind végig lekötni képes az olvasó figyelmét, az a jelen utleírásban pompásan sikerült. Ujjfalvynak nemcsak érélye tartott mindvégig, az ut végezzéig, de szelleme is érintetlen maradt és ennek szikrai ragyogják be az egész munkát, mely érdekesebb ré- szeket nyújt akárhányszor, mint a legszebb regény. — A mű tudományos értéke sem áll hátrább mullat- tató előnyeinel. Ázsiának oly tájáról nyújt vonzó, alap- pos kutatás mellett bizonyító képeket, részleteket, melyek az e vidékeket eddigelé bejártak előtt jobbara ismeretlenek maradtak. — Magyar kiadásának meg- szerzését már csak azért is ajánljuk, mert a sike- rült fordítás híven adja vissza az eredeti szépségeket. Ára füzetenként 30 kr. az egész mű disz kötésben 8 frt. — A munka megtekinthető és megszerezhető Nyitrai és Társánál, Léván.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott bizottság hálás köszönetét fejezi ki Te- kintetes K ö n y a József városi kapitány urnak 2 frt-nyi kegyes adományáért, mely összeg J a k a b János szecsei lakostól kihágási büntetés-díjban lett behajtva. Léva 1884. nov. 29.

A Stefánia-árvaház bizottsága.

Nyilttér.*)

10.932. szám.

Bars megyei alispáni hivatalától.

Arverési hirdmény és árverési feltételek.

A Gróf Pálffy János tulajdonát képezett s Bars- megye törvényhatóságára átruházott, illetve: Bars megye törvényhatósága által 1879. évi december hó 11-éntar- tott közgyűlésében 163. számú határozattal elfogadott „o s z l á n y i v á m u t“ bérlete jövő 1885-ik évi márczius hó végével lejárván, ezen vámtanak nyilvános árverés mellett leendő kibérlése folyó 1884. évi december hó 30-án Aranyos-Maróthon a megye alispánjának hivata- talos helyiségében megtartandó lesz. —

Az árverési feltételek következők:

1.) Az ajánlatok írásban adandók be: hozzá ca- tolván készpénzben a letéteményezni köteles 1200 frt. ovadéknak megfelelő 10%-tökéjét vagyis 120 frtot.

2.) a vám jövedelem szedése 6 évre adatik bér- be s a vállalkozó köteles a bér összeget 1885-ik évi aprilis hó 1-éül évnegyedenként s ugyan csak évnegyede- részletekben a megyei pénztárnál, illetve az alispáni hivatalnál fizetni. — A letett óvadék csak a bérlet lejárvá után szolgáltatik vissza. — A letétemé- nyezett óvadék után bérlő 5%-tőli kamatot élvez.

3.) Az ezen bérletből eredő mindennemű állami, közügyi és egyéb közhatalokat a kibérlendő köteles vis- selni; — valamint az árverés és kibérlésből származó kiadások és költségek szintén a bérbevevőt terhe- lendik.

4.) A vámt — előbbeni bérleti évektől eltérő- leg — a megye által tartatik fenn, s ebből a bérlőre különleges kötelezettség, vagy fizetés nem hárulik.

5.) a bérlő a megye törvényhatósága által meg- állapított díj jegyzékben foglalt vámtételeket szorosan megtartani köteleztetik; kívánatra a díjjegezők a fize- tőnek előmutatandó.

6.) a törvényesen vámentességben részesült uta- zóktól, valamint a Gróf Pálffy János uradalmához tar- tózó alkalmazottak ugymin: tisztség, eseléség és bármilyen fogatai után vámt szedni nem szabad.

7.) a bérlő a bérletet fölmondani nem jogosult, fenn pedig bármily ezimen bérlelendést nem köve- telhet, ellenben a megye jogosítva van előleges három havi fölmondás mellett a bérletet bár mikor fölmondani.

8.) a kibérléstől származó minden vitás kérdés eldöntésére bérlő aláveti magát azon bíróság illeté- kességének, melyet a megye választ.

9.) A bérlő írásbeli ajánlataiban ki nyilatkoztatni tartozik, hogy ezen föltételeket ismeri s azokat elfo- gadja. —

Kelt Aranyos-Maróthon 1884. évi nov. hó 14-én.

Rudnyánszky Titus,

alispán,

Tüdő- és torokbetegség

(aszkrór- és szárazbetegségben szenvedők) a következő című rö- gíratra figyelemzetnek: A „HerbaHomerianae“ gyógyhatása és föl- használásáról, mely a 18 hónap óta befolyt orvosi és hivatalos szenczacionális gyógyeredményekről kimerítő tudósítást tartalmaz. Megrendelhető egy 15 kros postabélyeg beküldése mellett a saját neve után nevezett „Homeriana“ növény fölaltáló és elkészítő Homero Pálnál, Triesztben (Auszria). — A 60 grammot tartal- mazó és 2 napra elengedő csomag ára 70 kr. — Valódián csak tőlem a „Homeriananövény“ fölaltálója és elkészítőjétől hozat- ható meg.

Homero Pál, Trieszt.

(Auszria.)

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk-

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: K ö n y a József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt. — kr — 7 frt 30 kr. Kétszeres 6 frt — kr 6 frt. 50 kr. Rozs: 6 frt 30 kr — 6 frt 60 kr. Árpa: 6 frt 80 kr — 7 frt 60 kr. Zab: 6 frt 50 kr — 6 frt 70 kr. Kukoricza: 6 frt — kr — 6 frt 40 kr. Bab: 9 frt — kr — 9 frt 80 kr. Lencse: 9 frt — kr — 10 frt — kr.

Felelős szerkesztő: Holló Sándor.

Lapkiadótulajdonos: Nyitrai és Társa.

2535/1884.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Uhnák Márton és társai végrehajthatóak **Cserni János és társai** végrehajtást szenvedő elleni 94 frt. 41 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Cserni Jánosnak a csejkői 79. sz. tjkvben. A + 6. sorszám alatti fekvőségére 386 frt. o. é. — továbbá Drapka Andrásnak a csejkői 68. sz. tjkvben az A + 1. sorszám alatti fekvőségére és tartozékára 218 frt. o. é. továbbá az ugyanazon ivben A + 1. sorszám alatti szőlőfekvőségére 54 frt. o. é. — továbbá az A + 2. sorszám alatti fekvőségére 240 frt. o. é. — továbbá az A + 3. sorszám alatti fekvőségére 58 frt. o. é. — továbbá az A + 4. sorszám alatti fekvőségére 52 frt. o. é. — továbbá az A + 5. sorszám alatti fekvőségére 58 frt. o. é. — továbbá az A + 6. sorszám alatti fekvőségére 84 frt. o. é. — továbbá Nichta Andrásnak ugy idős Gajdos Imrénének a csejkői 142. sz. tjkvből a 393. sz. tjkvben bejegyzett A I. 1. sorszám alatti fekvőségekre és tartozékára 209 frt. o. é. — továbbá Nichta Andrásnak a csejkői 142. sz. tjkvben A + 1—10. sorszám alatti fekvőségeire együttesen 143 frt. o. é. — továbbá az A + 11. sorszám alatti fekvőségére 194 frt. o. é. — továbbá az A + 12. sorszám alatti fekvőségére 69 frt. o. é. — továbbá az A + 13. sorszám alatti fekvőségére 110 frt. o. é. — továbbá az A + 14. sorszám alatti fekvőségére 54 frt. o. é. — továbbá az A + 15. sorszám alatti fekvőségére 278 frt. o. é. — továbbá Babinecz Józsefnek a csejkői 317. sz. tjkvben A I. 1—24. sorszám alatti fekvőség 1/4 részére 169 frt. o. é. végre ugyanannak a csejkői 355. sz. tjkvben A + 1. sorszám alatti fekvőségbeni 1/2 rész illetményére az árverést 110 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi **decemberhő 19-ik** napján délelőtti 10 órakor Csejkő községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

16 frt. 90 kr. o. é. — és a csejkői 355. sz. tjkvben az A + 1. sorszám alatti fekvőség 1/2 részére 11 frt. o. é. készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1884. évi szeptemberhő 1-ső napján.

297.

Gyenes József, kir. járásbíró.

2529/884. sz.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rohács Károly és Rohács Mária felpereseknek **Novotny Károly és társai** alperesek elleni tulajdoni és birtok közösség megszüntetése iránti ügyében Rohács Károly Novotny Károly Mák Lajosné szül. Szemesi Anna kiskoru Szemesi Mária kiskoru Szemesi Kálmán kiskoru Szemesi István és Rohács Máriának a lévai 1805 sz. tjkvben A + 1. sor 368 számú fekvőségükre és az azon épült 322 összeírású számú lakházukra az árverést 899 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi **december hó 9-ik napján** délelőtti 10 órakor Léva mező városarosában a kis telekkönyvi iktató hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 89 frt 90 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhő 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1884. évi augusztus hó 26. napján.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

298.

Gyenes József, kir. járásbíró.

2531/1884 sz.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gold Adolf csejkői lakos végrehajthatóak **néhai Chlebó András** hagyaték végrehajtást szenvedő elleni 69 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében

Chlebó Andrásnak a csejkői 159 sz. tjkvben A I 1—26 sorszám alatti fekvőségbeni 318 részére és tartozékára 518 frt. o. é. továbbá az A + 12 sorszám alatti fekvőség osztatlan 3/8 részre 106 frt o. é. továbbá az A + 13 sorszám alatti szőlő fekvőségbeni 3/8 rész illetményére 48 frt. o. é. továbbá az A + 15 sorszám alatti szőlő fekvőségbeni osztatlan 3/8 réti jutalékára, — végre a csejkői 225 tjkvben A + 1. sorszám alatti fekvőség osztatlan 1/10 részére az árverést 14 frt ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi **december hó 11-ik napján** délelőtti 10 órakor Csejkő községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis a csejkői 159 sz. tjkvben az A I 1 — 26 sorszám alatti fekvőség 3/8 részére 51 frt 80 kr. o. é. — az A + 12 sorszám alatti fekvőség 3/8 részére 10 frt 60 kr. o. é., az A + 13 sorszám alatti fekvőség 3/8 részére 8 frt 40 kr. o. é. — az A + 15 sorszám alatti fekvőség 3/8 részre 4 frt. 80 kr. o. é. végre a csejkői 225 sz. tjkvben az A + 1 sorszám alatti fekvőség osztatlan 1/10 részére nézve pedig 1 frt. 40 kr. o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1884 évi augusztus hó 27-ik napján.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

299.

Gyenes József, kir. járásbíró.

2532/1884 sz.

III.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Halabuk Lőrincz Gr. Ujfalu lakos végrehajthatóak **Halabuk Pál** Gr. Keszi lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben öreg Halabuk Pálnak a Gr. Keszi 54 sz. tjkvben A I 1—34,7 és 10 sorszám alatti fekvősége és tartozékára 629 frt o. é. ugy a Gr. Keszi 172. sz. tjkvben A I. 1. sorszám alatti fekvőségbeni osztatlan feletalajdoni jutalékára az árverést 262 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi **december hó 12-ik** napján délelőtti 10 órakor Gr. Keszi községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a Gr. Keszi 54. tjkvben sor A I. 1. 3. 4. 7. és 10 sorszám alatti fekvősége és tartozékára 62 frt. 90 kr. o. é. és a Gr. Keszi 172 szám tjkvben az A I 1 sorszám alatt feivett fekvőség osztatlan fele részére nézve pedig 26 frt. 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván 1884 évi szeptember hó 1. napján.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

300.

Gyenes József, kir. járásbíró.

NAGY PÉNZ-KISORSOLÁS.

A hamburgi államkormány által az egész államvagyonna biztosított pénzkisorsolás 100000 sorsjegyet foglal magában, melyből 50,500 — tehát felénél több — hét egymásután következő osztályzatban a mellékelve kitett nyereményekkel huzatnak; a kisorsolando egész összeg.

500,000

9.290,100 márka.

márka a legnagyobb nyeremény a hamburgi kormány által biztosított legújabb nagy pénzkisorsolásban, tulajdonképen pedig:

- nyeremény márka
- 1 á 300000
- 1 á 200000
- 2 á 100000
- 1 á 90000
- 1 á 80000
- 2 á 70000
- 1 á 60000
- 2 á 50000
- 1 á 30000
- 5 á 20000
- 3 á 15000
- 26 á 10000
- 56 á 5000
- 106 á 3000
- 253 á 2000
- 6 á 1500
- 515 á 1000
- 1035 á 500
- 29020 á 145
- 19463 á 200,150,
- 124, 100, 94, 67, 40 és 20 márkával, összesen 50,500 nyeremény s ezenkívül még egy jutalék fog biztosan 7 huzásban kisorsolattani.

Az e nagy pénz-kisorsolásban huzandó dusnyeremények, pontos kifutetést illető lehető legnagyobb biztosítás végett e sorsolás mindenütt legkiterjedtebb kedvezésre talál. Az alaptörv szerint e sorsolás egy különösen e célra kinevezett fő igazgatóság által intéztetik el, s az egész vállalat az állam által felügyeltetik.

E pénzkisorsolás egyik nevezetes előnye azon kedvező berendezése, hogy mind az 50,500 nyeremény kevés hónap lefolyta alatt, és pedig 7 osztályban bizonyosan eidentetik.

Az első osztály nyereménye 50,000 márkát tesz ki, a második osztályé 60,000 márkát, a harmadiké 70,000 márka, a negyediké 80,000 márka, ötödik 90,000 márka, hatodik 100,000 márka és a hetediké esetleg 500,000 márkát tulajdonképen pedig 300,000 márkát, 200,000 márkát stb. stb.

E kisorsolás sorsjegyeinek elárúsításával az alóljegyzett két kereskedelmi czeg van megbízva, a mindazok, kik eredeti sorsjegyek vevés; által résztvenni kívánnak, sziveskedjenek megrendeléseket e czégek egyikéhez beküldeni.

A megrendelők sziveskedjenek az illető összegzet osztr. magyar bankjegyekben, vagy postabélyegekbek megrendeléseikhez csatolni. Az összegzet postautalványval is lehet küldeni, s kívánatra postautalványt tett rendelvények is teljesítettnek.

Az első oszt. huzásra szóló jegyek ára:

egy egész eredeti sorsjegynek 3 frt 50 kr.

egy fél eredeti sorsjegynek 1 frt 75 kr.

egy negyed eredeti sorsjegynek 90 kr.

Minden megrendelőnek az állam címzerével ellátott eredeti sorsjegy lesz küldve s egyidejűleg a hivatalos sorshuzási terv és nyeremény beosztás is, melyben minden a huzásokat, a huzások idejét és a külön-külön osztályokba való befizetendő összegeket illető tudnivalók befoglalják. — Minden résztvevő azonnal a huzás után kézhez kapja a hivatalos lajstromot, mely tisztán magában foglalja a huzott számokat s nyereményeket. A nyert összegek pontos kifutetéseért a kormány kezkesedik. Ha netalan egy megrendelőnek az alaptörv nem teljeszene, a huzás előtt a sorsjegyeket szivesen visszafogadjuk s az érte kapott összegzet visszaszolgáltatjuk. Kívánatra sorsolási alaptörv megtekintés végett ingyen küldetik.

Miután e sorsolásokhoz számos megrendeléseket várunk, s hogy minden megrendelést pontosan teljesíthessünk, kérjük a megrendeléseket minél előbb, de mindenesetre.

1884-ki december 15-ike előtt az alóljegyzett fő lottótözsdek egyikéhez közvetlen beküldeni.

Stein M. Hamburg Steinweg 5.

Valentin & Co. Hamburg Königstrasse 36—38.

Nálunk mindenki azon előnyben részesül, hogy az eredeti sorsjegyeket közvetlen, tehát minden közvetítés nélkül kapja. Ennek folytán nemcsak a hivatalos huzási lajstromot lehet rövidbebb idő alatt azonnal a huzás után minden felszólítás nélkül elküldjük, de az eredeti sorsjegyeket is mindig az alaptörvben kitett árért, minden árfelemelés nélkül szolgáltatjuk.

Dietrich és Gottschlig

osztr. csász. és magyar királyi udvari szállítók

Budapesten.

(Központi iroda és szállítási üzlet, väczí uteza 18. sz.) ajánljak a már beérkezett közvetlen szállításukat

China-orosz teákban

(ez idei aratás) a legolcsóbb áron 1/2 kilonként 2 frttól 10 frtig és feljebb

Jamaica-rum

üvegekben (á 1/100 — 1 1/10 literesig) 30 krtól 4 frtig.

Brasíliai-rum

7/10 és 1 1/10 literes üvegekben; továbbá francia és hollandi likörök, pezsgőborok, finom cognak és champagnei finom cognak, angol théasütemény stb. stb.

Ebből árjegyzékek, kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A csász. és kir. udv. szállítók

Dietrich é Gottschlig-féle eredeti sóborszesz és só Lee William találmányú, általános elismert gyógyszer.

Legjobb sikerrel használtatik: mindentéle gyuladásoknál, kívül vagy belül, fej, fül és fogfájdalmaknál, nyilt sebek, úszög, rákfenék, szélhűdések, gyuladt szemek, stb.-nél a continens és angolország első rendű orvosi személyiségei által ezen gyógyszer, mint biztos hatatósának kiemeltetik és a már 16 év óta beérkező számtalan elismerőköszönő levelek irántában megtekinthetők.

A só nélküli eredeti sóborszeszünket

ajánljuk különösen fegtisztító szerül, mivel a beteges foghustgyógyítja és a fogfájást előidéz; ugymint a hajdegs: erősítéséhez és a fejkorpa képződés megakadályozására.

Egy nagy üveg ára: 60 kr.

" kis " : 32 kr.

Ebből az elárusító előnyös engedményben részesülnek.

301.6.3.